

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

MOTTATT

07 MAI 2007

FYLKESMANNEN I ROGALAND

Trondheim kommune
Kvalifiseringssenteret for innvandrere
reza.monajemi@trondheim.kommune.no

Deres ref

Vår ref
200600315-/HEG

Dato
03.05.2007

Svar på problemstilling om introduksjonsdeltaker med straffedom

Vi viser til e-post av 30. januar 2007 med en problemstilling om en deltaker i introduksjonsordningen som etter å ha vært deltaker i introduksjonsprogrammet i ca. seks måneder, settes i varetektsfengsel i påvente av rettssak, blir dømt til fengselstraff i en periode på mer enn to år, og nå sitter inne i påvente av behandling av ankesak. Spørsmålet gjelder hvordan kommunen skal forholde seg til deltakeren nå, og ved en eventuell senere henvendelse med krav på deltakelse i programmet. Departementet svarer på generelt grunnlag med hensyn til opplæring under soning for personer som er omfattet av introduksjonsloven. Vi beklager at det har tatt lang tid å besvare denne henvendelsen.

Det opplyses fra Justisdepartementet at en person som er deltaker i et fulltids kvalifiseringsprogram og blir innkalt til soning kan søke om utsettelse av soningen for å fullføre kvalifiseringen, jf. lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangen i straffesaker (straffeprosessloven) § 459 annet ledd, jf. § 455. Slik søknad om utsettelse av soning rettes til det politidistrikt som kaller vedkommende inn til soningen, og det vurderes i det enkelte tilfellet om "særlige grunner taler for det", jf. straffeprosessloven § 459 annet ledd.

St.meld. nr. 27 (2004-2005) Om opplæring innenfor kriminalomsorgen, fremmet av daværende Utdannings- og forskningsdepartementet, beskriver den opplæringen som skjer innenfor kriminalomsorgen, beskriver utfordringer og skisserer en helhetlig tiltaks- og finansieringsplan for hvordan kvaliteten i opplæringen kan forbedres. Innsatte har i utgangspunktet samme rett til tjenester og tilbud som befolkningen

ellers. Sosiale tjenester, helsetjenester, undervisning og kulturtilbud blir derfor gitt til innsatte av de samme offentlige etatene som ellers har ansvaret for dette i samfunnet. Lov 18. mai 2001 nr. 21 om gjennomføring av straff mv. (straffegjennomføringsloven) sier i § 18 at *"Kriminalomsorgen skal legge til rette for at innsatte får et aktivitetstilbud på dagtid."* § 49 i samme lov regulerer adgangen til opplæring for en innsatt i varetekt.

I kapittel 2.1 i St.meld. nr. 27 (2004-2005) sies følgende: *"I Norge bygger man på den såkalte forvaltningssamarbeidsmodellen, der offentlige instanser som har ansvar for ulike tjenester, går inn i fengslet for å yte dem. På denne måten sikrer man at innsatte får et mest mulig likt tjenestetilbud som befolkningen for øvrig. Samtidig sikrer man at tjenestene har god forankring i fagmiljøene utenfor kriminalomsorgen. Dette forvaltningssamarbeidet er lovfestet i straffegjennomføringsloven § 4, som pålegger kriminalomsorgen «gjennom samarbeid med andre offentlige etater å legge til rette for at domfelte og innsatte i varetekt får de tjenester som lovgivningen gir dem krav på». Samarbeidet skal bidra til en samordnet innsats for å dekke domfelte og innsattes behov og fremme deres tilpasning i samfunnet. Samtidig vil gjennomføringen av straffen gi praktiske rammer for hvordan rettighetene vil kunne gjennomføres."*

Fylkesmannen i Hordaland har det koordinerende ansvaret for opplæringen som skjer innenfor kriminalomsorgen i hele landet, og fordeler midler til fylkeskommunene som står for selve opplæringen. Dette er i hovedsak videregående opplæring etter Opplæringsloven og realkompetansevurdering.

Etter introduksjonsloven § 3 første ledd, jf. § 2 annet ledd er bosettingskommunen/hjemkommunen gitt ansvaret for å administrere introduksjonsordningen for den enkelte. I dette ligger et særskilt koordineringsansvar med samordning av tiltak og tjenester mellom ulike aktører, også der deltaker er innsatt i fengsel eller innlagt på institusjon. Når det er avklart at en deltaker i introduksjonsprogrammet skal sone en dom ut over tiden hvor kommunen etter introduksjonsloven § 7 kan fatte vedtak om midlertidig stans, må bosettingskommunen/hjemkommunen sammen med Kriminalomsorgen vurdere om det er mulig å oppfylle kravene til innhold i introduksjonsprogrammet under soning, eventuelt om det er mulig å oppfylle innholdet i en revidert individuell plan, jf. introduksjonsloven § 6.

Dersom en innsatt gjennomfører introduksjonsprogram i henhold til introduksjonsloven vil han eller hun også ha rett til introduksjonsstønad. Da introduksjonsstønaden er ment å også dekke utgifter til livsopphold, har kriminalomsorgen rett til å ta dekning i vedkommendes inntekt til utgifter til kost og losji iht. retningslinjene til straffegjennomføringsloven og forskrift til loven.

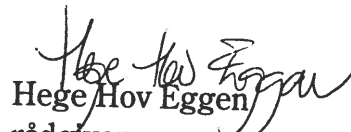
Dersom soningen er slik at det ikke lar seg gjøre å tilrettelegge et introduksjonsprogram for vedkommende, heller ikke etter revidering av den individuelle planen, kan kommunen fatte vedtak om stans med begrunnelse i den enkeltes forhold, jf. introduksjonsloven § 7.

Dersom en deltaker blir fengslet eller innkalt til soning i perioden etter bosetting i kommunen, men før han eller hun har startet introduksjonsprogrammet, og kommunen finner at vedkommende er i personkretsen og har behov for grunnleggende kvalifisering, fatter kommunen tildelingsvedtak og setter tidspunktet for oppstart av programmet til et tidspunkt fram i tid hvor det antas at gjennomføring av programmet vil være mulig. Dette kan for eksempel være ved endt soning eller ved endrede soningsforhold som muliggjør kvalifisering på fulltid.

For personer som har fått oppholdstillatelse etter 1. september 2005 som danner grunnlag for bosettingstillatelse, og som dermed omfattes av rett og plikt til opplæring i norsk og samfunnskunnskap, jf. introduksjonsloven § 17, sies det uttrykkelig i Ot.prp. nr. 50 (2003-2004) punkt 8.4.3 at det er bosettingskommunen/hjemkommunen som har ansvar for å sørge for opplæring i norsk og samfunnskunnskap dersom de er innsatt i fengsel, innlagt på institusjoner eller er under utdanning i en annen kommune. Det som er sagt ovenfor i forhold til innsattes deltakelse i introduksjonsprogram gjelder tilsvarende når det gjelder deltakelse i opplæring i norsk og samfunnskunnskap.

Med hilsen

Ahmad Ghanizadeh (e.f.)
avdelingsdirektør

Hege Hov Eggen
rådgiver

Kopi:
IMDi
Fylkesmennene
Justis- og politidepartementet (JD)
Kunnskapsdepartementet (KD)

